

כאיך תערוג

פנינים על פרשיות השבוע וליקוטי ענינא דיומא
מרבן של ישראל מרן הגרא"ל שטיינמן שליט"א

בס"ד | גליון 219 | שנה ד' | פרשת שופטים | שנת תשע"ז

פניני הפרשה

כשגילו שהעדות בטעות

"על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת לא יומת על פי עד אחד" (שופטים יז, ו). בתוס' ביבמות ל"ה מבואר דכשיש רוב להתיר וסמך על הרוב, ואח"כ נתברר דטעה ועבר על חייבי כריתות פטור מן הקרבן והו"ל אנוס.

והק' הנובי" (מהד"ת יו"ד ס' צ"ו) דצ"ע דמאי שנא מהא דמבואר ביבמות [פ"ז] דכשבאו עדים שמת בעלה ונשאת עפ"י עדים ונתברר אח"כ דהעידו שקר חייבת קרבן ככל שזוג, ומה עדיף רוב מעדים דלענין רוב מקרי אנוס ובעדים מקרי רק שזוג וצריך קרבן?

וחי' רבנו שליט"א בנישאת ע"פ עדים שאמרו מת בעלה שייך לברר הדבר בשעת נשואין, ואף דלא היה בידם לברר אם אמת העידו או לא מ"מ זה עדיין לא נחשב לאנוס, כיון דהדבר מצד עצמו ראוי לבררו באותה שעה, משא"כ בנדון התוס' ביבמות ל"ה לא שייך לידע עכשיו אם היא מעוברת או לא, ותלוי רק במה שיתברר אח"כ ולכן אם בשעת מעשה לא היה נודע שיש איסור היו בגדר אנוס גמור, וכע"ז כ' התוס' שם ד"ה תגלי מילתא למפרע. (אילת השחר יבמות ל"ה)

ה' מלמדנו לייקר ולהעריך את בחירתנו, והאיך לנהוג בעבודת ה'

"כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לבין דין לדין ויבין נגע לנגע דברי ריבת בשעריך וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך בו" (שופטים יז, ח) במש"כ רש"י, בית המקדש גבוה מכל אר"י. בקידושיו סט. ילפינן שגם אר"י גבוהה מכל הארצות. והעירו, ממש"כ בסוטה ה' שהניח ה' כל הרים גבוהים והשרה שכנתו במקום נמוך, בהר סיני. וכאן היה במקום גבוה? וי"ל, הר סיני - היה בחירתו של ה', ולכן היה מעלתו כהיותו נמוך מכל ההרים. ועל האדם ללמוד מדעת קונו, ענווה. אבל אנחנו בעצמנו, מכבדים השכינה במקום גבוה.

בתנחומא (פר' וירא כב) איתא" מיד וירא את המקום מרחוק, והאיך נראה מרחוק? מלמד שמתחלה היה מקום עמוק, כיון שאמר הקדוש ברוך הוא לשרות שכנתו עליו ולעשות מקדש, אמר: אין דרך מלך לשכון בעמק אלא במקום גבוה ומעלה ומיופה ונראה לכל. מיד רמז הקב"ה יתברך לסביבות העמק, שיתקבצו ההרים למקום אחד לעשות מקום השכינה, לפיכך נקרא: הר המוריה שמיראתו של הקדוש ברוך הוא יתברך, נעשה ה' מוכת, שה' אמר שצריך מקום גבוה. וה' בעצמו לימד לנו, שבכל מה שמוטל עליכם לבחור את זה תעשו במקום גבוה, כפי שצריך שהאנשים ינהגו בעבודת ה'. אבל בסיני שלא היה מקום לעבוד את ה', רק לשמוע י' הדברות. על אף שאחר כך זבחו שמה היה מקום נמוך.

תיקון המדות של גר

"שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה' אלהיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא" (שופטים יז, טו)

שאל הגאון הגדול רבי שמואל קמנצקי שליט"א לפני הגרא"ל שטיינמן שליט"א האם גר יש לו מדות שהיתה לו מקודם? והביא ראי' לפניו מהחינוך מצוה תצ"ח שגר לא יהי' מלך משום מדות דלעבר עיי"ש. ורבנו אמר שזו שאלה טובה.

מעלת שבט לוי

"לא יהיה לכהנים הלויים כל שבט לוי חלק ונחלה עם ישראל אשי ה' ונחלתו יאכלון" (שופטים יח, ב)

בשיחה בסיום מחזור ביישיבת ארחות תורה אמר רבנו בתו"ד: נקריא את לשון הרמב"ם שזה נוגע בעצם לכל בן ישיבה, ח"ל: ולמה לא זכה לוי בנחלת ארץ ישראל ובביתו? [היינו שלל שהיו לוקחים במלחמה כשהתגברו על האוייב] עם אחיו, מפני שהובדל לעבוד את ה' ולשרתו, ולהורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים, שנאמר יורו משפטיו ליעקב ותורתך לישראל, לפיכך הובדלו מדרכי העולם, לא עורכין מלחמה כשאר ישראל, ולא נוחלין ולא זוכין לעצמן בכח גופן, אלא הם חיל ה' שנאמר ברוך ה' חילו, הוא ברוך הוא זוכה להם שנאמר אני חלקך ונחלתך.

ולא שבט לוי בלבד, אלא כל איש ואיש מכל באי העולם, אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להיבדל לעמוד לפני ה' לשרתו ולעבודו לדעה את ה', והלך ישר כמו שעשהו האלקים, ופרק מעל צוארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם, הרי זה נתקדש קדש קדשים, ויהי' ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים, ויזכה לו בעולם הזה דבר המספיק לו כמו שזיכה לכהנים ללוים, הרי דוד ע"ה אומר ה' מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי ע"כ.

רואים דבר אחד, חושבים זה לא טוב לכהן ללוי, הוא מסכן! אין לו ביזה ואין לו נחלה, אבל הקב"ה רוצה את זה לטובתו, היות שהוא חיל ה' וחיל ה' לא יכול להתמסר כ"כ אם הוא עסוק כ"כ הרבה בעניני העולם הזה, אע"פ שגם במצב הזה הוא צריך להתעסק בעניני עוה"ז אבל כבר פחות קצת, אם צריך לעסוק בנחלות עם שדה, בימים הקודמים אנשים ה' להם שדות היו מתפרנסים הכל מהשדה, ואדם כזה בודאי לא נשאר לו כ"כ הרבה זמן להיות עובד ה', [כמובן גם הוא יכול להיות עובד ה' לא יכול להיות שבכלל, כי מה באמת יעשה בן אדם שהי' ככה בימיהם] אבל ככה צריך להיות יותר מובדל משאר העולם שהוא באמת נקרא חיל ה', כמו שהחיליים בכל הזמן ולא דוקא בשעת מלחמה, הוא חיל! ככה זה כאן הוא צריך להיות חיל ה', חיל ה' צריך להיות מובדל מכל הדברים האחרים, ויהי' עסוק רק בענין של עבודת ה'. ועל זה אומר הרמב"ם כי לא רק שבט לוי אלא כל אחד יכול לזכות לזה.

וב"ה היום, אם בזמנים הקודמים היו חיליים ולא חיליים, היום אין לא חיליים, כי מי שלא מתמסר להקב"ה, יש לו כל מיני טירדות, ברצון ולא ברצון, הוא קצת יורד! הוא יורד, וכדי לעמוד על הדרגה שאדם צריך להיות,,, אפי' אנחנו אלה שנקראים חיל ה' הם גם צריכים מאד חיווק, אבל בכל אופן יש לו סיכויים שיעלה להיות נקרא חיל ה'.

מדרגות שונות ליראת החטא

"מי האיש הירא ורך הלבב" פרש"י רבי יוסי הגלילי אומר הירא מעבירות שבידו. והנה, הירא מעבירות (ולא רק שמא ימות) זה דרגה חשובה, אבל הוא יכול לעשות תשובה ויצא למלחמה. בדסוטה מד: איתא, דאפילו השח בין תפילה של יד לבין תפילה של ראש חחה, ועל זה מספיק תשובה (וכן מועיל תשובה על עוד חטאים, כדאיתא ביומא פו,א).

וצ"ל, שהוא ירא וחושש שמא אין חרטתו חרטה גמורה, ולא כל כך קל לעשות תשובה, ובפרט מי שעושה תשובה רק מחמת יראת-המלחמה, שאין זה תשובה מעולה. ועכ"פ, זהו מדרגה שהאדם מפחד מפני חטא וירא שימות אפילו מפני עבירה זו. וכן במש"כ רש"י, דלכך תלתה תורה לחזור על בית וכרם לכסות על החוורים משום עבירות שבידם שלא יבינו שהם בעלי-עבירה, זה גם כן מדרגה, שאדם מתבייש שחטא.

כח השמירה

"ואמר אלהים שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על איביכם אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם" (שופטים כ, ג)

שח ר"י הגרא"י קוק שליט"א: כשנשאל בימי מלחמה (אב תשע"ד) רבנו ראש הישיבה הגרא"ל שטיינמן שליט"א על מה עשה ה' ככה לארץ הזו?

השיב אם כי אין איתנו מי שיכול להעיד על עצמו שהוא יודע דרכי שמים, אבל עלינו להתבונן בנעשה ולראות כי בעצם כל קיומנו בארץ הקדש כולו אינו בדרך טבעית כלל בהיותנו מוקפים במיליוני שונאי בנפש אשר כל חפצם הוא לכו ונכחדים מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד ומבחינה טבעית יש ביכולתם לעשות זאת, וכל רגע שעובר בלי פגע הוא כולו גילוי שמירת השי"ת השומר עמו ישראל לעד, כדי לזכות לשמירה זו נדרשת זכות התורה אשר רק היא בלבד מגנא ומצלא ואני חומה זו תורה ושדי כמגדלות אלו תלמידי חכמים (פסחים פז ע"א) עד היום שבו פרצה המלחמה היתה באופן רשמי זכות לכל מי שחפץ לעסוק בתורה בארץ ישראל את האפשרות לעשות זאת.

באותו יום שהכריזו אחינו שונאינו ומנדינו בערכאותיהם שאין בארץ ישראל את הזכות לכל מי שחפץ להקדיש עצמו לתורת ה' ועבודתו לעשות זאת, אבד חלק גדול מזכות התורה והגנתה כשנאבדת הגנה זו הרי באופן טבעי נמצאים רח"ל בסכנה הגדולה ביותר שיכולה להיות עד כאן דבריו.

והורה רבנו שליט"א בעצם ימי המלחמה לאחד הרמ"ם החשובים שהיה צריך לנסוע למסור שיעורים בישיבה חשובה בדרום במסגרת תפקידו לחזק ולרום את בני הישיבה ושאלו אם מותר לו לנסוע לשם ואמר לו בזה הלשון: הערבים מפחדים ממך אתה יכול לנסוע כי העוסק בתורה באמת נקרא עליו שם ה' וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך.

וסיפר אותו ר"מ דבר מופלא מאוד כי באותם ימים ושעות שנסע במסירות ושהה בתוך הישיבה אמר שיעורים ודיבר עם הבורים בלימוד לא היתה אפילו אזעקה אחת.

הודעה

בס"ד זכינו להוציא השנה את הגליון בעזרת הציבור שליט"א ובפרט אלו שנתנו הוראות קבע מסודרות. ואנו פונים לכל אלו שהתחייבו במשך השנה והנציחו ולא העבירו את התחייבות אנא שיפרעו בהקדם למען נוכל להוציא את גליונות של חודש זה תמידים כסדרן.

פתיחה לזמן אלול

בימים אלו שנכנסו בס"ד הבחורים חדשים לשיבות הקטנות ולישיבות הגדולות נביא כמה שיחות והדרכות מרבנו שליט"א

לעולים לשיבה קטנה

ברוך השם, כולם הולכים לשיבות. ברור שכל אחד שואף להיות טוב רוצה להיות ת"ח. כל אחד יש לו שאיפה טובה, אבל צריך לדעת שמה שינקו כאן, מה שהשיגו במשך השנים, שלא ילך לאיבוד, מה שכל השנים כולם השקיעו בכך שלא ילך לאיבוד, תמשיכו בשיבות, בשיבה קטנה ואח"כ בשיבה גדולה שתהיה השאיפה שלכם להיות גדולים בתורה וביראת שמים. כי אם אחד יש לו שאיפה באמת - אמיתית, אז יש סיכויים שבאמת יצליח, ואם אחד הולך ברפיון אז הסיכויים חלשים.

צריך לדעת שכל אחד, במשך השנים יש כל פעם נסיונות, פעם יש סיבות שמחלישות את הבחור הוא חושב שהוא לא מצליח. והרבה פעמים הוא כאילו שבור, וזה גורם ירידה, שבאמת אח"כ הוא לא מצליח, כי עצם הדבר שנשבר זה גורם לו שבאמת נשבר ובאמת לא מצליח ולכן צריך לדעת לכתחילה, שלא תחשבו שכל רגע ורגע יש הצלחה. יש הרבה פעמים שלא מרגישים הצלחה, אבל אם יש רצון חזק שרוצה להיות תלמיד חכם, אז יש סייעתא דשמיא והקב"ה יעזור שהבא ליטהר מסייעין אותו.

ואתם כפי שחונכתם כל השנים, להיות שואפים באמת, להיות יראי שמים, להיות תלמידי חכמים, תמשיכו בזה, תדעו שעכשיו זה הזמן שאתם יכולים לנצל להיות גדולים, אם אתם תנצלו את השנים, עכשיו אחרי שאתם גומרים את הבית ספר תמשיכו בדרך הזה לראות הכל לפי ההשקפה הזאת. לפי "השאיפה" הזאת, בעיקר שתהיו תלמידי חכמים ולא יהי' שום דברים שיפריע לכם, ואתם תנצלו את הזמן גם באיכות וגם שתראו בכמות לנצל, לראות שכל הזמן לא ילך לאיבוד, ולשמוע בקול הורים ומורים, אז תוכלו כל אחד מכם להיות גדול בישראל, כל אחד, ממש כל אחד! רק כל אחד צריך לדעת מה שמוטל עליו לשאוף לגדלות אבל לא יותר מדאי ולהזניח את המציאות צריך לדעת שאם יש לפעמים כשלון, קורה, אבל סוף כל סוף יצליח, רק תראו שלא תשברו. לא להשבר אם יש לפעמים איזה מצב קשה. רק תמיד להיות שמח ולשאוף להיות גדול.

ואם תמשיכו ותנצלו את הזמן הקב"ה יעזור שכל אחד מכם יוכל להיות גדול בישראל. הקב"ה באמת יעזר שכולכם תגדלו לתפארת, ויהי' נחת מכם. להורים ומורים, וכל ישראל ישמחו שיהיו גדולים בישראל ה' יעזור לכולכם.

בבית ספר במושב חשמונאים

שמעתי שאתם גומרים עוד מעט את הכתה ח' [בעוד כמה חדשים] ומסתמא כל אחד מבין שהתכלית של הבחור הוא ללמוד תורה, אז כל אחד צריך ללכת לשיבה קדושה, שלומדים תורה, וכל אחד מסוגל להיות ת"ח אם הוא רק ירצה, וזה תלוי בו, אם הוא לא ירצה הוא יסאר עם הארץ! אם הוא חושב שלהיות עם הארץ יותר טוב מתלמיד חכם, נו... אבל בדרך כלל כל אחד מבין שיותר טוב להיות תלמיד חכם.

ממילא מסתמא כל אחד מכם בודאי שואף ללכת לשיבה שעל ידי זה יש תקווה שיצא ממנו ת"ח, ואני מקווה שכולכם יהי' לכם שכל טוב להבין

את זה ותלכו ברצון גמור ללמוד תורה, וה' יעזור שיהי' לכם סייעתא דשמיא שכולכם תצליחו להיות יראי שמים ותלמידי חכמים.

לעולים לשיבה גדולה

בשיבה בשיבת משכנות הרועים אור ל' מנ"א תשס"א אתם עוברים עכשיו לשיבה מסוג אחר, עד עכשיו הייתם בשיבה קטנה ולעבור משיבה קטנה ולעבור משיבה גדולה זה דבר חדש לגמרי. וצריך לזה סייעתא דשמיא. ונקווה שיהי' לכם סייעתא דשמיא.

אבל צריך לדעת כי גם בשיבה קטנה וגם בשיבה גדולה צריך "לקבל עול מלכות שמים", ועול מלכות שמים זה לא דוקא רק לימוד. אלא זה כולל הכל! יראת שמים, מעשה המצוות. לדקדק במצוות. לדקדק בתפילה, לדקדק בלימוד התורה. ומה שאתם יותר משקיעים להיות יראי שמים, להיות עבדי ה' תזכו וכולכם תזכו שתהיו גדולים באמת.

בן אדם צעיר לא יודע את האושר שיש לו. לנצל את הזמן, בן אדם כשהוא צעיר כל אחד יכול להיות גדול, רק אם ישקיע באמת לרצות להיות ירא שמים, לרצות להיות עבד ה'. לרצות להיות ת"ח, כל אחד יכול להיות רק צריך להיות רצון אמיתי. וכל הבא לטהר מסייעין אותו.

הקב"ה יעזור שכולכם תעלו בתורה ויראת שמים, תזכו להיות גדולים בתורה, ולכולם יהיה נחת מכם.

דברים שאמר רבינו בכינוס הכנה לתלמידים העולים לשיבות גדולות

כ"ח מנ"א תשע"ג באולם ארמונות חן ב"ב

כל אדם עובר כל פעם מתקופה לתקופה שינויים במצב שלו, כמו שהמשנה אומרת באבות פרק ה', בן חמש למקרא בן עשר למשנה בן חמש עשרה לגמרא וכו', מה זאת אומרת, שכל דבר שיש שינוי והתחלפות אצל האדם, זה קצת יום הדין! כעין יום הדין.

הרי בן אדם לא נכנס תיכף ומיד לשיבה גדולה, רק קודם נכנס למקרא ולמשנה, כל דבר זה שינוי במצב של האדם, ועל זה צריך רחמי שמים להצליח.

ממילא עכשיו שבחורים בגיל צעיר עולים לשיבה גדולה, צריך רחמי שמים שהקב"ה יעזור שכל אחד יצליח לעלות באמת כפי מה שמצפים ממנו. יש לפעמים.. הרי לא כל אחד זוכה, אבל מקוים שכל אחד מכם שיש לכם רצון טוב הקב"ה יעזור לכם שתצליחו לעלות, "רק לעלות".

הגאון אומר.... שאדם לא עומד במצב אחד, אין כזה דבר, אלא או שעולה או שיורד, מלאכים עומדים במקום אחד, הקב"ה ברא אותם במדרגה גדולה מאד, הרבה יותר גדולה מבן אדם, אבל המלאך לא עולה, אלא מה שהוא עושה כך הוא, אבל אדם עולה או יורד, ממילא יוצא שאם לא עולה על כרחך יורד.. והקב"ה יעזור שרק יעלו אם לא.. ח"ו יורדים! זה לא טוב.

לכן עכשיו שכל אחד מכם נכנס לשיבה גדולה, צריך לעלות, לעלות! והקב"ה יעזור שתצליחו לעלות, ותגדלו מאד מאד, בהתפתחות רוחנית והתפתחות גשמית, כמו שיש התפתחות גשמית,

כך יש התפתחות רוחנית, תזכו לעלות ולהיות לאנשים גדולים לתפארת להקב"ה.

בפתיחה לזמן אלול

דבר אחד אני רגיל תמיד להגיד, היות שעכשיו באים בחורים שעדיין לא היו עד עכשיו בשיבה, כל בחור שבא עכשיו זוהי מצוה גדולה לעזור לו, להראות לו כל דבר איפה זה, כי אפילו שהיום הישיבה היא לא בשטח גדול מאוד, בכל זאת הוא צריך לדעת איפה המקום שלו, איפה המיטה שלו, איפה הוא ישן, ואיפה לאכול, ממילא זה חסד גדול לעזור לבחורים החדשים שבאים, ולהראות להם.

כל אחד שמגיע הוא כמו "גר" לימים אחדים, הוא צריך מאד עזרה, ומקיימים בזה ג"כ מצוה גדולה של חסד. הקב"ה יעזור שבזכות החסד ובזכות התורה נזכה בעז"ה עם כל המשפחות לכל טוב, ונזכה גם לחיי העולם הבא, אמן סלה.

דברי פתיחה לשיבת ארחות תורה

עוד אנחנו מדברים תמיד, שכל אחד צריך להשתדל ולדאוג לבחורים החדשים, לעזור להם קצת, כי כשאדם בא למקום חדש, הוא לא יודע איפה הברו.. איפה זה ואיפה זה.

העיקר הוא כך, כל בן אדם, את עצמו הוא לא שוכח, ומה שהוא צריך, הוא לא שוכח, רק מה שאחרים צריכים, זה כבר לא.. הוא לא חושב על אחרים. וזה לא מה שצריך להיות, אלא בן אדם צריך לדעת לחשוב לא רק על עצמו. על עצמו בודאי בן אדם לא שוכח את עצמו, וכמ"ש רש"י בב"ק דף ס"ח עמוד ב' שאין אדם מייאש על עצמו. אבל העיקר הוא היסוד הזה שבן אדם צריך לחשוב שלא רק הוא, יש עוד מישהו! ואם כל אחד היה חושב ככה, היו חוסכים הרבה דברים.

כתוב... שבזמן שהקב"ה ברא את אדם הראשון, מלאכים צולים לו בשר וכו', התורה מתחילה עם חסד. וכמו שאחז"ל תורה תחילתה גמילות חסדים וסופה גמילות חסדים. ולכן אפילו שהרי העיקר זה תורה, אבל תורה צריך להיות עם חסד, ואם זה תורה בלי חסד, זה לא כל כך...

וב"ה כל שנה אתם באמת מתנהגים כמו שצריך, ומקוים שהשנה הזאת ג"כ בודאי כל אחד ישתדל לעשות חסד, ובעיקר בימים הראשונים שבחורים חדשים באים, צריך לראות לעזור אחד לשני.

הקב"ה יעזור בזכות זה שעושים חסד, הקב"ה יעשה איתנו חסד. כי כל מה שהקב"ה עושה איתנו זה "רק" חסד, ואדם לא חושב כך, הוא חושב שמגיע לו.. אבל למה מגיע לו, הוא לא עושה חשבון, העיקר הוא צריך, מגיע לו.. אך צריך לדעת לא! לא מגיע לך! אלא זה "רק חסד", ואתה צריך לעשות ג"כ חסד. ואם בן אדם יחשוב ככה שהכל רק חסד וחסד, לא בחינם, ממילא הקב"ה יעזור שכול לעלות מאוד מאוד.בן אדם יכול לעלות להיות במדרגה גדולה בחסד, ויכול להיות להיפך חס ושלו, וב"ה כל הזמן היה הכל בסדר, מקוים שגם עכשיו אתם תראו לעשות חסד, תורה וחסד, כי תורה בלי חסד זה קשה, אלא צריך תורה עם חסד.

לא כיוון

יש לעיין לגבי ברכות מי שמברך וחשב קודם הברכה שרוצה לפטור בברכה זו כמה דברים, ובשעת הזכרת השם שהוא עיקר הקובע על מה יחול הברכה שכתב לכיון על כך, אם מ"מ כיון דמתחילה חשב על זה דרוצה לפטור בברכה זו שאר דברים סגי בהכי (אילת השחר זבחים ב, א)

יש להסתפק, למבואר בסי' ר"ט דעיקר כוונת הברכה להוציא מה שרוצה לאכול ולשתות, תלוי בשעה שמזכיר שם ומלכות, האם צריך לכוון בכל זמן אמירת האזכרות שם ומלכות או די אף במה שכוון בסוף ההזכרת שם ומלכות. ואף את"ל דמהני אף בסופו, יש להסתפק אי מהני אף לאחר שכבר הזכיר שם ומלכות, אבל כיון בתוכ"ד מהזכרת שם ומלכות אי מהני אף בכה"ג או לא.

ביטול נמלך

בירך על פרי והחליט שלא לאכול, ותוכ"ד מהחלטתו שלא לאכול נמלך שרוצה לאכול מהו, מי נימא דע"י תוכ"ד עוקר החלטתו שלא לאכול ונמצא כאילו לא החליט, או דנימא דחל כבר היסח הדעת וא"א לבטלו? ושאל ר"מ ועקינן את רבנו שליט"א והשיב דיכול לבטל היסח הדעת בתוכ"ד. (בר אלמוגים)

שאריות אוכל

יל"ע כשנשארו שאריות מאכל בפה לאחר ברכת המזון או ברכה אחרונה אם מותר לבולעם בלי ברכה.

ועל פרי גפנה

השותה יין מא"י וגם יין מחו"ל וכן האוכל מז' המינין דא"י וגם מחו"ל, לכאורה צריך לחתום על פרי הגפן וכן על הפירות ולא ועל פרי גפנה ולא ועל פירותיה, דאם יאמר ועל פרי גפנה ועל פירותיה יהא משמע שמברך רק על פירות א"י, משא"כ אם אומר על פרי הגפן ועל הפירות הרי הכל בכלל.

ואם אכל מפירות חו"ל וחתם על פירותיה יל"ע אם צריך לחזור די"ל דפירותיה יכול להתפרש על הארץ שהם פירות הארץ וגפן הארץ. [א"ה ואם אכל באר"י הפירות חו"ל י"א שיצא ראה דבר יהושע ח"ב סימן כ"ח מה שהביא מהפוסקים]

מקום שנעשה לו נס

בשו"ע (סי' ר"ח) איתא שהנעשה לו נס באיזה מקום כשגמיע לשם מברך שעשה לי נס במקום הזה וכל יוצאי ירכו ג"כ מברכים שעשה נס לאבי במקום הזה (ועי' במשנה ברורה),

והסתפקו... אם גר מברך על נס שהי' לאביו הנכרי. ומסתבר שלא מברך אע"פ שלולא זה שהי' ניצל הוא לא הי' בא לעולם, אבל הגר עצמו מסתבר שמברך על נס שנעשה לו בעודו נכרי.

ברכת הגומל לנוסע במטוס

נחלקו החזו"א והגרי"ז מי שנסע באויר מעל הים אי צריך לברך הגומל, שי' החזו"א דאף זה נחשב יורדי הים, ואילו שי' הגרי"ז דיורדי הים פי' דוקא כפשוטו שעובר דרך הים, ולא באויר מעל הים. (כ' צדיק כתמר יפרח)

ברכת הגומל אחרי לידה

פעם נשאל רבנו שליט"א האם אשה תברך הגומל לאחר הלידה? והשיב שבירושלים נהגו לברך ובבית הסטייפלר לא נהגו, חזר ושאל מה לעשות ושוב השיב תשובה זו. ולאחר שהפציר בו מה לעשות למעשה ענה 'אפשר גם לא לברך'.

הטבת חלום

הגרי"ז היה דרכו לעשות הטבת חלום בפני שלושה כמעט בכל יום. והיות שהיה ישן גם בשעות הצהריים לכן היה עושה הטבת קרוב לשקיעה שיהיה גם על החלומות של שינת היום והיה ממחר להספיק לפני השקיעה. [א"ה נראה מזה שלא חשב לענין תענית חלום] כמדומני שגם בשבת היה הגרי"ז מטיב את חלומותיו. אך ביו"ט שהיה נשיאת כפיים איני זוכר, דיתכן שהיה אומר יהיה"ר שבברכת כהנים ולא הוצרך להטבת חלום. אבי שהיה מקורב ושכן של הגרי"ז היה עושה לו את ההטבה יחד עם עוד שנים אחרים, וכשנעשיתי בר מצוה הייתי מצטרף גם כן בכל יום יחד עם אבי ואדם נוסף להיטיב את החלום להגרי"ז. אח"כ כשנעשה

הגרי"ד בנו של הגרי"ז בר מצוה היו מצרפים גם אותו. **תענית חלום**

אברך שאל את רבנו, שהרבה פעמים חולם חלומות מאותן שכתוב בשו"ע סי' רפ"ח שצריך להתענות עליהם אפי' בש"ק. איך להתייחס לזה? השיב רבנו, ששמע מהגאון רבי פנחס שרייבר זצ"ל שהחזון איש אמר שזה גאוה לחשוב בדורינו שהקב"ה מדבר עמו, ואין להתייחס לכך. (צדיק תמר יפרח עמ' שצ"ה)

הודאה על גשמים.

אמר רבנו הנה בברכת הודאה שמוזכר בהלכה (סי' רכ"א) על גשמים הרבה לא אומרים את זה, ואין לומר מחמת שהיום אפשר להביא מים ממקומות אחרים, זה אינו, כיון דאכתי צריך מים בכל מקום, אלא שזה ברכות הרשות.

ואמר רבנו ע"ע שאע"פ שהיה לו בביתו בכפר סבא עצי תות בחצר, לא בירך ברכה זו, כיון דהוא עצמו לא אכל מהעץ הזה אף פעם אלא ילדים היו נכנסים ולוקחים. וכן בביתו ברח' חזון איש אינו מברך על אף שיש לו עץ אחרו בחצר כיון שבדרך כלל אינו מוציא פירות.

שהחיינו בקניית בגדים

כמה פעמים שקנה רבנו בגדים סמוך לחג לא בירך עליהם שהחיינו, רק כיון בברכת שהחיינו של היו"ט גם על הבגדים החדשים.

שהחיינו בלידת בן ובת

שאלה אדם שזוכה לקיים מצות פי"ו שנוולד לו בן ובת האם יברך שהחיינו על מצות פי"ו חוץ משהחיינו של לידת בת. ואמר רבנו שלא תיקנו ברכה שחיינו על זה. ואמר רבנו שליט"א שזהו מצוה דממילא שלא עושה שום מעשה ובכה"ג לא תיקנו שהחיינו, (דולה ומשקה)

שהחיינו בהוצאת ספר

בהדפסת ספרי אין רבנו נוהג לברך על כך שהחיינו, וביאר טעמו כי ההנאה בכך היא רוחנית ועל הנאה רוחנית אין מברכים שהחיינו. והרבה פעמים מביאים לו פרי חדש כשיוצא ספר חדש ואז מברך על הפרי ומכוין גם על הספר.

ופעם נוכח רבנו במסיבה שעשו לכבוד הוצאת ספרו של חכ"א, ואמר לו רבנו שלא לברך שהחיינו אלא אם יהי' שם פרי חדש, ולהכריז שמברך ברכה זו על הפרי, שלא יצא תקלה מזה. וכשסיים החפץ חיים את הספר משנה ברורה, בירך ברכת שהחיינו על פרי חדש. (שיעורי ברכות)

ברוך שחלק

שח רבנו: מרן החזון איש ז"ל אמר שאפשר לברך ברכת שחלק מחכמתו ליראיו על גיסו מרן הקהלות יעקב זצ"ל. כך אמר רבנו ששמע מאת ידידו הגי"ר שאול ברום חתנו של מרן הסטייפלר, שבחזרתו מנסיעתו לחו"ל לצרכי ריפוי, ולא ראה את הסטייפלר שלושים יום בירך עליו ברכה זו על דעת מרן ז"ל.

רבנו אמר שלא ידוע על הגרי"ז שבירך ברוך שחלק, וכן הי' פעם שברכו עליו ולא ענה אמן, אלא כעס. [אמנם אמר רבנו שהחזון איש בעת שבירכו עליו היה עונה אמן]. (מפי נכדו רבי אשר שטינמן שליט"א) [א"ה וע"ע הליכות שלמה תפלה עמוד רצ"ד מה שהביא מהחזון איש]

סדר הברכות שהחיינו וברכת הפרי

אמר הגר"ב צ"ל פלמן זצ"ל בשיעוריו: בסדר הברכות יש אומרים דמברך תחלה ברכת הפרי ואח"כ שהחיינו משום דתדיר ושאינו תדיר תדיר קודם וי"א דיקדים שהחיינו תחלה כיון דברכת שהחיינו הוא רשות א"כ יש חשש הפסק, ועי' שעה"צ סק"ב דמשו"ה שאני זה מגביל לתורי דשם אסור לאכול קודם וע"כ שייך לסעודה משא"כ הכא דהוי רשות, והמ"ב בס"ק י"א כתב דלכתחילה יברך שהחיינו תחלה וה"ה אם טועם מעט ואח"כ מברך שהחיינו אפשר דגם זה טוב הוא ובידענך אם בירך שהחיינו אחר ברכת הפרי קודם שהתחיל לטעום אין זה הפסק ולמעשה יש בזה מנהגים.

ומהגרא"ל שטיינמן שליט"א שמעתי סברא אחרת למה לא שייך כאן כללא דתדיר, דבאמת ליכא חילוק אם ברכה אחת חלה קודם לחברתה דבכל גווני אמרינן לכללא דתדיר, אלא דכללא דתדיר שייכא רק כשב' הברכות הם שוות לגבי חיובם כגון מנחה ומוסף דשניהם הוי ברכות המחוייבות על האדם להתפלל, וכן קידוש היום וברכת הגפן שבשב שתיים הוי ברכות

המחוייבות על האדם לברך דכשמגיע שבת צריך לברך ב' ברכות אלו, ולכן אף שברכה אחת חלה קודם לברכה שניה מ"מ הוי ב' ברכות המחוייבות דאף כשחלה עדיין ברכה או תפלה ראשונה הא כבר מאז יש לו חיוב לברך ולהתפלל תפלה שניה לכשיגיע זמנה אף שכעת עדיין לא הגיע זמנה של תפילה שניה, מ"מ כעת יש לו חיוב שכשיגיע זמנה יחוייב להתפלל אלא שכעת עדיין לא הגיע זמנה, אבל במי שרואה פרי חדש שייכא ומיד חלה עליו חיוב דברכת הראיה וברכת הפרי לא הוי ברכה שמחוייב דהא יכול לא לאכול ולא לברך נמצא שיש לו ברכה אחת המחוייבת, וברכה אחת רשות בכה"ג כודאי שצריך להקדים ברכה המחוייבת, ורק כשב' הברכות שתיים הוי ברכות המחוייבות או שתיים הוי ברכות רשות בכה"ג צריך להקדים את התדיר אף שהאינה תדירה חלה קודם לתדירה ודו"ק. (שם עמ' ס)

בירך שהחיינו אחר העץ ונזכר שכבר אמר שהחיינו מעשה באחד שבירך בפה"ע ואח"כ שהחיינו כמנהג הסוברים דברכת הפרי קודם לשהחיינו ואחר שגמר הברכה נזכר שאתמול כבר בירך שהחיינו על פרי זה וברכתו לבטלה ונסתפק אם צריך שוב לברך בפה"ע שהרי ברכת שהחיינו הפסק בין הברכה לטעימה.

וח"א אמר דלא הוי הפסק, ודמי למי שאמר אחר ברכת המוציא הביאו מלח דאין זה הפסק דהוה צורך הסעודה כדאיאתא בשו"ע סי' קס"ז ס"ו ומי שהיה סבור שאין לו מלח ואמר הביאו מלח ואח"כ התבונן וראה שיש מלח על השולחן מסתבר דלא הוה הפסק משום דבעת האמירה היה סבור דאין כאן מלח, א"כ סח מעניני הסעודה וא"כ הוא הדין הכא כיון דבעת שאמר ברכת שהחיינו היה סבור דעדיין לא בירך א"כ אף דאח"כ נזכר שכבר בירך מ"מ לא הוה הפסק משום דהוה ממש צורך סעודה אבל הכא בשהחיינו בשלמא אם צריך לברך אז לא הוה הפסק דזה סדר הברכות אבל אי לקושטא אין צריך לברך אפשר דהוה הפסק בכל ענין דאין הברכה שייכת לכאן כלל.

ולכאורה יש להביא ראיה דהנה בשו"ע בסי' רח"צ ס"ה כתב דאין מברכין על הנר שלא שבת ממלאכת עבירה דהיינו שהודלב בשבת באיסור וכתב המ"ב בשם המג"א דאפילו בדיעבד לא יצא ובביה"ל הביא מחידושי רעק"א דאם הבדיל ובירך צריך לחזור ולברך בפה"ג כיון שברכת בורא מאורי האש הוה הפסק בין בפה"ג לטעימה וע"ש.

והנה בפשוטו משמע שבירך בשוגג שלא ידע הדין ואפ"ה כיון דבמצויאות היא ברכה לבטלה חשיבא הפסק וא"כ ה"ה בנד"ד אף דסבר שצריך לברך שהחיינו מ"מ כיון דבמצויאות היא ברכה לבטלה הויה הפסק, אמנם צ"ע דהנה המ"ב בסי' רע"א ס"ק ע"ח כתב שאם קידש על הכוס וסבר שהוא יין ונמצא שהוא חומץ או מים יקח כוס אחר של יין ויברך בפה"ג ויקדש שנית דכיון שלא היה יין נמצא שלא קידש על הכוס כלל וכתב בשם מג"א ושאר האחרונים דמ"מ אם היה דעתו מתחלה משעת ברכה לשתות יין יותר אין צריך לברך שנית בפה"ג וכתב השעה"צ ס"ק פ"ד דבחידישי רעק"א מפסק בזה משום שהקידוש הראשון שהיה לבטלה הוי הפסק בין בפה"ג שבירך תחילה לטעימה, ונראה דסברת המג"א דכיון שהיה סבור בעת הקידוש שצריך לברך עליו א"כ לא הוי הפסק בין הברכה לטעימה, ומעתה צ"ע סתירת פסקי המ"ב דבסי' רח"צ פסק כרעק"א ובסי' רע"א פסק כמג"א. דבעת האמירה היה סבור שזה סדר הברכות אלא דקצת יש לדון ולחלק דבמלח

ובישוב הסתירה שמעתי מהגרא"ל שטיינמן שליט"א דאפשר דבהבדלה הכל מודים לסברת רעק"א דהוה הפסק משום דבהבדלה זה ב' ענינים נפרדים, דברכת בורא מאורי האש אינה מדין הבדלה כלל רק סמכוה לאומרה על הכוס, ובזה כשאין הברכה חלה הויה הפסק כלפי בפה"ג משא"כ בקידוש הנה ברכת בפה"ג וברכת הקידוש הוה חדא מילתא אחד ענינא ובזה ס"ל למג"א דלא הוה הפסק. ולפי"ו יש לדון בברכת שהחיינו דשייכא לברכת הנהנין שהיא על הנאת האכילה ואינה כחטיבה בפנ"ע, דאפשר דלא הוה הפסק ואף שמדינא מברך על הראייה מ"מ קבענו על האכילה דיש שאין שמחים אלא באכילה ולא בראייה וע"ע. (שם עמ' ס"א)

עולם הישיבות

ישיבת עפולה

הישיבה הוקמה בקיץ תשע"א ע"י הגאון רבי רפאל בלום שליט"א.

רבינו מאוד מחבב את הישיבה והקהילה בעפולה, ראשיתה של הישיבה נוסדה על ידי כך שרבינו הורה לקרבניו ומייסדי הקהילה בעפולה [הרב רפאל מיכה רוטשילד לרפ"ש ועוד] שאי אפשר שמקום תורה יצליח בלי ישיבה, ואכן ביסודה של הקהילה יעץ ראש הישיבה לפתוח ישיבה נוספת של נחלת הלוויים בחיפה הסמוכה, כך שיש מעלה שהרבנים יוכלו להיות ולגור במקום.

ואכן בקיץ תשע"א נפתח קיבוץ בעזרת נשים של אחד הבתי כנסת, כשלקראת אלול עם התגבשות שיעור א' מבחורים מצוינים, לא היה מבנה לישיבה. ורבינו אמר שלא ידאגו ויצאו שם. ובס"ד מצאו מקום לישיבה.

רבינו הגיע לישיבה בחורף תשע"ב והתפעל מהישיבה והקהילה ואלו דבריו:

מתני' שלהי עוקצין, א"ר יהושע בן לוי עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות שנאמר "להנחיל אהבי יש". וע"ד הפשט אינו מובן מהו הענין בכ"כ הרבה עולמות [ובספרי הקבלה האריכו לבאר ענין זה ע"ד הסוד].

ובפי' המשניות להרמב"ם כתב שהכוונה בזה כאלו קובצו כל מעדני העוה"ז בכללם לפי חילוק מעדניהם [היינו שהרבה סוגי עינוגים יש בעולם], ואח"כ הוכפלו כולם בשלש מאות ועשר פעמים, זהו שאמר התנא שכלל זה יקבל כל אחד מן הצדיקים ממעדני העולם הבא.

אך לכאורה אינו מובן דמשמע דכל הצדיקים יקבלו שכרם באופן הזה, והיאך יתכן כן, וכי נאמר שמשא רבנו יקבל שכר ככל צדיק אחר. ובע"כ שכונת הרמב"ם שעל כל מצוה ומצוה שעשה הצדיק יקבל שכר השוה להכפלת כל תענוגי העולם בשלש מאות ועשר פעמים. וכמה נפלא הדבר, שהרי מעדני העולם רבים הם, ואלפי מעדנים ותענוגים יש בעוה"ז ואת כל זה יכפילו בשלש מאות ועשר פעמים עבור מצוה אחת של האדם! וכך על כל מצוה ומצוה.

ועתה נבואה חשבון, הנה שנינו במשנה (פאה פ"א) אלו דברים שאדם אוכל פירותיהם בעוה"ז והקרן קיימת לעוה"ב ואלו הן כיבוד אב ואם וגמילות חסדים כו' ותלמוד תורה כנגד כולם. ופי' הגר"א בשם הירושלמי שמה שאמרו 'תלמוד תורה' אין הכוונה רק בלימוד של כל התורה כולה, אלא שכל מילה ומילה של תורה היא כנגד כולם. ונמצא א"כ, לפי הרמב"ם, שעל מילה אחת של תורה יקבל הצדיק כ"כ הרבה תענוגים הנכפלים בשלש מאות ועשר פעמים מכל תענוגי העוה"ז.

והנה אם היו אומרים לאדם שעל כל מילה ומילה של תורה שילמד יקבל סכום גדול של כסף, הלא ודאי שהוא היה הולך מיד ומנסה להספיק עוד מילה ועוד מילה, הרי על כל מילה שהוא ילמד הוא יקבל אלפים, וא"כ עתה שנתבאר לנו שעל כל מילה ומילה של תורה יכול האדם לקבל תענוגים ללא שיעור וללא גבול, בלא דמיון כלל למה שמישיג האדם בדעתו, הרי כל מה שיש לו דעת צריך לעשות הכל כדי להספיק עוד מילה ועוד מילה של תורה. ב. ובספר חרדים כתב שהנה מצד אחד לאו חמור יותר מעשה, שאם עובר האדם על לאו הוא מקבל מלקות, משא"כ אם לא מקיים עשה אינו לוקה, אך מצד שני מבטל מצות עשה חמור יותר מעובר על לאו, כיון שאם עבר על לאו מקבל מלקות ונמחל לו, אבל אם ביטל מצוה "לנצח יחסר לו", אם לא קיים מצוה אחת לא תהיה לו מצוה זו לנצח, כל מילה ומילה של תורה שילמד ללמוד ולא למד, לעולם ועד לא תהיה לו אפשרות להשלים זאת. אם ביטל פעם אחת מצות ק"ש בזמנה, לעולם לא תהיה לו שוב המצוה של היום ההוא.

וכמה א"כ צריך האדם להתחזק ולנצל את החיים בעוה"ז, 'לחטוף' עוד מצוה ועוד מצוה, ועל מילה של תורה, עוד כיבוד אב ואם, עוד גמילות חסדים, אח"כ כבר יהיה מאוחר, לאחר המוות א"א לעשות מצוות, 'במילות חפשי'. אדם צעיר חושב שיש לו עוד הרבה זמן, אך אף אחד לא יכול להיות בטוח בזה, ולכן מוטל על כל אחד ואחד לתת דעתו על זה, לדאוג לנצל את החיים כרצון התורה, ואז יהיה מאושר ויזכה לנצח.

ישיבת קרית מלך

הישיבה הוקמה בשנת תש"ס ע"י הגאון רבי שלמה קניבסקי שליט"א, הישיבה שמתחילתה עומדת בנשיאותו ובהכוונתו של מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א, התבססה על קבוצה גדולה ואיכותית מבני החבורה דשיעור ג' בישיבה קטנה "תפארת ציון", שעלו בחודש אלול תש"ס לשיעור ד', ובאלול שלאחריו לשיעור ב' בישיבה הגדולה.

בראשותה העמיד הגר"ש קניבסקי את הגאון רבי בערל איזנשטיין זצ"ל והמשגיח הגה"צ רבי נתן כהן זצ"ל. בראשות הישיבה עומדים כיום הגר"ש קניבסקי שליט"א, הגר"י קרפ שליט"א, ושאר ראשי ורבי הישיבה.

כאשר הגר"ש נועץ ברבנו שליט"א בעניני הישיבה ובאשר למינויים של רבני הישיבה הק, כשרבנו שליט"א מצידו מגלה התעניינות מתוך רצון ניכר לשגשוגה והצלחתה של הישיבה. בסוף זמן חורף תשס"א לאחר השיחה הקבועה אותה היה מוסר רבנו שליט"א מדי שנה ער"ח ניסן בישיבת תפארת ציון, ירד רבנו לבית המדרש בו למדו בני שיעור ד' לדבר עמם בלימוד.

בשנים האחרונות ממשש נכדו של רבינו, הגאון רבי ישראל פרוכטר שליט"א כר"מ בישיבה, ויש לו קביעות עם רבנו מדי שבוע במוצאי ש"ק, ורבינו מתעניין אצלו תמידין כסדרן על הישיבה בכלליות ובפרטות.

מעמד קביעת מזוזה לישיבה

באלול תשס"א התקיים מעמד הפתיחה וחנוכת בית המדרש הראשון, בו השתתפו רבנו שליט"א ומרן הגר"י קרליץ שליט"א, שנשא דברים קצרים, ולאחריה הפטיר רבנו כי הוא מצטרף לדבריו שהם לאמתה של תורה בלי שום ספק. כמו כן קבע מזוזה בישיבה, כאשר קודם הקביעה התעורר דיון הלכתי מעניין, בהיות שביהמ"ד פטור ממזוזה מדינא, כיבדו את רבנו שליט"א לקבוע מזוזה באחד מחזרי הפנימיה בברכה, אלא שרבנו טען כי הוא אינו מתגורר בחדר זה ואינו יכול לברך, ראש הישיבה הגר"ש קניבסקי אמר כי הוא ממנה את רבנו לברך, אך רבנו נענה כי אמנם הוא בעה"ב אבל מאחר ואינו ישן שם אינו יכול למנותו, משהציעו שבחור המתגורר בחדר ימנה את רבינו לשליח, אמר כי בידי הבחור למנות אותו רק במידה והגר"ש קניבסקי יתחייב שלא לזרוק אותו מהישיבה לכה"פ במשך חודש, שאז נחשב הדבר שהוא הדייר שם ויכול למנותו, וכך עשו בסופו של דבר, ורבנו קבע את המזוזה בברכה. מעניין לציין, כי לאחר המעמד ציין רבנו בפליאה את העובדה שמרן הגר"ח שליט"א אביו של ראש הישיבה לא השתתף במעמד זה, והפטיר: רבי חיים צריך לשבת וללמוד, אני הבטלן, מגיע לאירועים, משהגיעה התבטאות זו לאזניו של רה"י הגר"ב איזנשטיין זצ"ל עורר על כך בשיחה לתלמידים, על ההרגשים הדקים של רבנו בגודל יקרת הזמן. (הרב א. גוטליב).

עם רה"י הגר"ב איזנשטיין זצ"ל נלב"ע י' אדר א' תשס"ג

הגאון רבי בערל איזנשטיין זצ"ל היה דבוק ברבנו באופן מיוחד, באחת מן הישיבות בהן שימש קודם לכן, נוצר מצב שגרם לו להסתפק בנוגע להמשך דרכו שם, והוא נכנס אל רבנו שליט"א ליטול עצה ממנו, הגר"ב שמע את התשובה, ובעינו הבוחנת הבחין ברמז דק מן הדק שממנו הבין מה נדרש ממנו בשעה זו, וללא היסוס והרהור קם ופרש מתפקידו, כשהוא מזהיר את תלמידיו לבל יבואו אחריו, כששמע זאת רבנו התבטא: "אני מקנא בעוה"ב של רבי בערל איזנשטיין".

בהזדמנות אחרת כאשר נכנס הגר"ב למעונו של רבנו שליט"א יחד עם אחד מידידיו בקשם רבנו לשבת, ומרדך הכבוד סרבו והמשיכו בעמדם, נעמד רבנו על רגליו ואחזו להגר"ב בידו והשיבו על הכסא המיוחד לו. (מתוך ספר הזכרון 'שמענתא דבי רב' עמ' כד)

באדר א' תשס"ג נתסלק לבית עולמו ראש הישיבה הגר"ב איזנשטיין זצ"ל, ככלות השבעה י' אדר"א נערך מספד מר בהיכל הישיבה בהשתתפות רבנו שליט"א.

עם רה"י הגר"ש"י בורנשטיין זצ"ל נלב"ע י"ח אייר תשע"ז

לאחר הסתלקות הגר"ב איזנשטיין זצ"ל הובא לכהן בראשות הישיבה הגאון הגדול רבי שמואל יעקב בורנשטיין זצ"ל, ששימש עד אז כראש ישיבת חברון גאולה, בשנים הראשונות לכהונתו בישיבה התגורר הגר"ש"י בורנשטיין בעיה"ק ירושלים, עד לחודש כסלו תשס"ז אז העתיק את מקום מושבו לבני ברק, עם בואו, עלה למעונו של רבנו לקבל ממנו ברכת שלום, לאחר יציאתו של הגר"ש"י מן החדר נותרו בו מתלמידיו של רה"י כדי לבקש מרבנו ברכה, ורבנו אמר להם: "באמת שהייתי צריך ללוות אותו עד הדלת, אבל משום ספק שעלול להיווצר בברכה אחרונה [רבנו אכל אז] אינני יכול לצאת כעת". (הרב י.מ. פפויפר). כמו"כ במשך השנים היה קשור ביבדלחט"א רבנו שליט"א, והיה עולה למעונו מפעם לפעם, אם להיועץ בו בעניניו האישיים, או להעניק לו ספר חדש מספריו, יש לציין, כי במהלך אישפוזו האחרון לפני הסתלקותו של הגר"ש"י בורנשטיין, שהה רבנו שליט"א בחדר הסמוך, כאשר השתחרר רבנו לביתו עבר על פתח חדרו של הגר"ש"י לאחל לו רפואה שלמה. הערכה רבה העריך מרן רבנו את הגר"ש"י ז"ל, ותמיד כיבדו כת"ח מובהק, כשהיה נכנס היה קם רבנו לפניו מלא קומתו, ומקבלו בחביבות גדולה.

בתמוז תשע"ז יצא בשליחות רבנו לכינוס חיזוק בלייקווד למען לב לאחים ושאל את רבנו מה למסור בחו"ל? ואמר לו רבנו: "משיח כבר מגיע, ולא יספיקו לעשות תשובה".

ביום ד' כ"ה ניסן תשס"ח אמר רבנו לנכדו הר"ג רג"ה שליט"א: אתמול בכנס לב לאחים לפני שדברתי, דיבר הגר"ש"י בורנשטיין שליט"א הראש ישיבה של "קרית מלך", ודיבר חזק חזק, ממש דיבר חזק מאד, דיבר יפה מאד. וכן שהזכירו לפני רבנו על הספדו של רבינו על קה"י שנדפס באשכבת"י דרב"ק, אמרו: יש שם הספד של א' שהיום הוא ראש ישיבה בקרית מלך הגר"ש"י בורנשטיין והוא הספד מיוחד. בחשוף תשע"ז עוד נכנס הגר"ש"י זצ"ל לרבנו עם ספרו הגדול וזאת ליעקב עמ"ס יבמות? ודיברו על קושיית הרעק"א בצרת צרה ובעוד ענינים יקרים. תנצב"ה.

ברכת הטוב והמטיב

בחודש אלול תשס"ז, התקיים בישיבה מעמד שמחה של מצוה במעבר לבית מדרש חדש ורחב ידיים בו שוכנת הישיבה כיום, כאשר שמחה מצטרפת לשמחה בשילוב הכנסת ס"ת שנכתב ע"י רה"י הגר"ש"י בורנשטיין זצ"ל לזכר הוריו וחמיו ז"ל, בשמחת המצוה השתתפו גדולי ישראל וראשי ישיבות ובראשם רבנו שליט"א, ובמהלכה לאחר דיון עם רבנו שליט"א, בירך רה"י הגר"ש"י קניבסקי את ברכת הטוב והמטיב וכיוון להוציא גה את כל תלמידי הישיבה על חנוכת בית המדרש החדש. יצוין, כי הדבר ברם לא התפעלות אצל רבנו שליט"א, ששוחח על כך למחרת עם בני ביתו בענין הברכה, ודיבר בשבח הגר"ש"י שליט"א. עוד סיפר בביתו על השמחה הגדולה של מצוה שהיתה ניכרת על תלמידי הישיבה.